

ZON-DAG BOEK

Toelichting muziek Stille Zaterdag 2024

Jean Richafort. Van deze Zuid-Nederlandse componist uit de Renaissance het “Kyrie” (Heer ontferm U) uit zijn requiem, begin 16^e eeuw.

Johann Georg Braun. Een groet aan de tedere Maria, die de Heiland in haar schoot droeg. Drie korte coupletten van dit prachtige lied. Braun was in de 17^e eeuw werkzaam in Eger (Hongarije).

Joh. Seb. Bach. Nu volgt een groet aan Jezus. Schemelli publiceerde in Leipzig in 1736 een bundel met een grote verzameling gezangen, waaronder enkele van Bach. Vier verzen, afwisselend met tenor/koor en sopraan/koor.

Johann Christoph Bach. Vier coupletten (van de zeven) over de eindigheid van het leven, elk eindigend met “Welt, gute Nacht!” Deze Bach was een neef van de vader van Johann Sebastian.

C. Hubert H. Parry. Na de liederen een rustpunt met dit orgelwerk van de Engelse componist uit de tweede helft van de 19^e eeuw. Eventide: een avondlied. De melodie van de ook 19^e eeuwse componist Monk kennen wij als “Blijf mij nabij, wanneer het duister daalt” (lied 247).

Georg Ph. Telemann. Deze passiemuziek van Telemann is uit 1745. Het fragment begint nadat Jezus de geest gaf. Jezus boog zijn hoofd en gaf de geest (Joh. 19:30). Het koor zingt “Glück zu, o Erlöser. Du hast es vollbracht”, totaal vier maal met daartussen steeds een alt-aria: de vijand is overwonnen! De aria’s klinken ook wel opgetogen.

Joh. Seb. Bach. Een fragment uit Bachs Johannes Passion net als van Telemann direct na het sterven van Jezus. De bas zingt de aria “Mein teuer Heiland. Lass dich fragen”. Hier gaat het over onszelf, over mij: “Bin *ich* von Sterben frei gemacht?” En we horen het antwoord: Ja! Anders dan bij Telemann, waar solist en koor gescheiden zijn, trekken solist en koor samen op. Het koor zingt het koraal “Jesu, der du warest tot, lebest nun ohn’ Ende”, een couplet van het bekende koraal “Jesu Leiden, Pein und Tod”.

Joh. Seb. Bach. Na de indrukwekkende muziekfragmenten met zang een instrumentaal intermezzo: een korte prelude geschreven voor luit solo.

Joh. Seb. Bach. Een vertroostend koraal met tussen de gezongen regels steeds een instrumentale tussenregel. Aan het slot kent deze instrumentale regel dalende tonen, een vertragend tempo en een afnemende geluidssterkte. De muziek versterft.

Dit slotkoraal is een couplet van het 17^e eeuwse “Jesu, der du meine Seele”.

*Nun, ich weiss, du wirst mir stillen
mein Gewissen, das mir plagt.
Es wird deine Treu erfüllen,
Was du selber hast gesagt:
Dass auf dieser weiten Erden
Keiner soll verloren werden,
Sondern ewig leben soll,
Wenn er nur ist glaubensvoll.*

Samenstelling speellijst en tekst: SIW
Foto's: ROB